

Knoops' Advocaten

t.a.v. de heer prof. mr. G.G.J. Knoops en mevrouw mr. L. Vosman

Concertgebouwplein 25

1071 LM AMSTERDAM

Datum **26 augustus 2015**

Zaaknummer S 13/05970 H

Geachte heer Knoops en mevrouw Vosman,

Bij verzoekschrift van 21 november 2013 heeft u verzocht om nader onderzoek naar het bestaan van gronden voor de herziening van de onherroepelijke veroordeling van uw cliënt, [verzoeker]. Uw verzoek is in handen gesteld van de Adviescommissie afgesloten strafzaken (ACAS). Bij geschrift van 1 mei 2014 heeft de ACAS advies uitgebracht. Voor het relaas van de feiten en een beschrijving van de rechtsgang verwijs ik hiernaar. U heeft op dit advies gereageerd bij brief van 4 november 2004. Bovendien heeft u in deze brief nieuwe informatie naar voren gebracht en een nieuw verzoek gedaan.

Het gerechtshof te 's-Hertogenbosch heeft [verzoeker] bij arrest van 22 maart 2010 veroordeeld tot een gevangenisstraf voor de duur van 24 jaren voor doodslag op [slachtoffer] en poging tot doodslag op [getuige] in het kader van diefstal van hennep uit een woning. Dit arrest is onherroepelijk sedert 18 januari 2011, de datum waarop de Hoge Raad het hiertegen ingestelde cassatieberoep heeft verworpen.

In uw verzoek draagt u aanwijzingen aan om een (ook in feitelijke aanleg reeds gepresenteerde) lezing te onderbouwen, namelijk dat de linkerhandschoen die op de plaats delict is veiliggesteld en waarin

celmateriaal is aangetroffen waarvan enkele DNA-kenmerken overeenkomen met die van [verzoeker], door een derde daar is achtergelaten uitsluitend om [verzoeker] te incrimineren.

Uw verzoeken hebben betrekking op de volgende categorieën van aanknopingspunten die in uw visie van belang zijn en nader onderzoek rechtvaardigen:

1. Nieuwe verklaringen van de getuige [getuige];
2. Het alternatieve scenario meer in het algemeen;
3. Een reconstructie van de schotbaan;
4. Nieuw schotrestenonderzoek;
5. Onderzoek aan overige sporen.

Ik bespreek deze onderwerpen successievelijk. Ten slotte bespreek ik onder 6 meer specifiek uw reactie van 4 november 2014, voor zover op onderdelen niet eerder besproken onder de voorgaande onderzoeksthema's.

1. De verklaringen van [getuige]

Wat betreft de nieuwe, in 2013 afgelegde verklaringen van de getuige [getuige] merk ik het volgende op. De ACAS heeft in haar advies methodisch uiteengezet waarin de in 2013 afgelegde "nieuwe" verklaringen van [getuige] verschillen van zijn eerder afgelegde "oude" verklaringen. De ACAS heeft daarbij behalve de door [getuige] in 2008 afgelegde verklaringen tevens een aantal door [getuige] in zijn eigen strafzaak afgelegde verklaringen besproken.¹ De ACAS oordeelt dat de meer recente verklaringen van [getuige] niet kunnen worden gezien als "*de juiste weergave*" van de toedracht van het delict en dat zij niet kunnen dienen als ondersteuning van het scenario dat de linkerhandschoen door een derde is neergelegd in de tuin om [verzoeker] te belasten.² Ik onderschrijf de argumentatie van de ACAS.

Bovendien wijs ik nog op het volgende. [getuige] deelde recentelijk mee:

¹ De strafzaak tegen [getuige] is op 8 maart 2011 onherroepelijk geworden. Op die datum vernietigde de Hoge Raad het arrest waarbij [getuige] was veroordeeld voor onder meer poging doodslag (op 9 januari 2008 aan de [a-straat 1] te Eindhoven) ten aanzien van de strafoplegging en verwierp het cassatieberoep voor het overige.

² Zie de pagina's 18 en 19 van het advies van de ACAS.

“Als ik nu op de zaak terugkijk moet mij van het hart dat ook ik ben gaan twifelen aan het scenario waarvan de recherche en ook de rechters destijds zijn uitgegaan namelijk dat de schutter [verzoeker] zou zijn en dat het dodelijke schot zou zijn gelost door [verzoeker] vanuit de positie die door de recherche en de rechters zijn aangenomen.”³

[getuige] zegt derhalve niet dat hij is gaan twifelen aan de juistheid van zijn eerder afgelegde op herinnering gebaseerde verklaringen over wat hij op 9 januari 2008 heeft waargenomen en ondervonden, maar dat hij is gaan twifelen aan een bepaald *scenario* waarin zijn waarnemingen al dan niet passen. De inhoud van zijn in 2013 afgelegde verklaringen strookt naar zijn visie kennelijk wel - of in ieder geval beter dan zijn eerder afgelegde verklaringen - met het scenario waarin een ander dan [verzoeker] de schutter zou zijn.

De omstandigheid dat een getuige ruim vijf jaar na dato alsnog verklaringen aflegt *“die beter passen in een bepaald scenario”*, acht ik weinig vertrouwenwekkend. Bovendien miskent [getuige] daarmee de functie van getuigenverklaringen in de bewijsvoering. Een getuige dient immers slechts te verklaren over wat hij heeft waargenomen en ondervonden. De gevolgtrekkingen over de toedracht die de getuige verbindt aan zijn eigen waarnemingen, zijn onbruikbaar voor het bewijs. Dit is in een herzieningszaak niet anders.

Dat [getuige] zich in zijn verklaringen ook maar enigszins heeft laten leiden door de vraag wat de implicaties kunnen zijn van zijn verklaringen voor de verdenkingen die daardoor kunnen ontstaan ten aanzien van een ander, komt de betrouwbaarheid van zijn (meer recente) verklaringen niet ten goede. Het wekt minst genomen de indruk dat hij zijn verklaringen al dan niet bewust heeft aangepast aan een scenario dat hem thans beter uitkomt. Zijn door hem in 2008 afgelegde, gedetailleerde verklaringen wijzen daarentegen niet uit dat [getuige] zich bij het afleggen van die verklaringen heeft laten beïnvloeden door zijn conclusies omtrent de toedracht van het delict.

Bij deze stand van zaken acht ik de verklaringen van [getuige] die hij in 2013 heeft afgelegd niet zonder meer betrouwbaarder dan de verklaringen die hij in 2008 heeft afgelegd. Gelijk de ACAS zie ik verscheidene redenen om reeds nu aarzelingen te hebben bij de meer recente verklaringen van [getuige].

³ Verklaring 27 augustus 2013, p. 1-2.

De door [getuige] in 2013 afgelegde verklaringen leveren derhalve geen aanwijzingen op waarvan nader onderzoek tot herziening zou kunnen leiden. Daardoor is nader onderzoek naar aanleiding van deze verklaringen niet noodzakelijk.

Uw reactie bij brief van 4 november 2014 brengt mij niet tot andere inzichten. Integendeel, uw stellingen ondersteunen mijn hiervoor omschreven punt. U stelt in uw brief van 4 november 2014 dat [getuige] *ervan overtuigd* is dat het de bedoeling was dat [slachtoffer] zich alleen naar het pand in de [a-straat 1] had moeten begeven en dat de schietpartij ‘van binnenuit’ in scene is gezet om [slachtoffer] uit te schakelen. Andermaal wijs ik erop dat een dergelijke overtuiging van [getuige] een adequaat herinneringsbeeld van de toedracht ernstig kan verstoren.

2. Het alternatieve scenario

Ter ondersteuning van het hiervoor omschreven alternatieve scenario heeft u bij brief van 4 november 2014 (bijlage 3) verklaringen van getuigen overhandigd. Ik zie echter in de aangehaalde getuigenverklaringen geen (enkele) ondersteuning voor het door u vermelde scenario.

U noemt in uw verzoekschrift van 21 november 2013 een aantal “*ondersteunende argumenten voor het scenario dat de handschoen na het delict door een derde is achtergelaten*”. Op een aantal van deze argumenten ga ik hieronder in.

a. De omstandigheid dat de aangetroffen handschoenen ‘klittenbandhandschoenen’ betreffen.

U merkt op dat het niet aannemelijk is dat de schutter na het schieten de ene handschoen met klittenband uitdoet en naast het slachtoffer laat vallen en de andere handschoen ongeveer twaalf meter verderop uitdoet.

Voor zover ik weet is uit het dossier niet af te leiden of de twee handschoenen tot één paar behoren. De handschoenen zijn in ieder geval wel soortgelijk en vertonen overigens op het fotomateriaal sterke gelijkenissen.⁴ Ik onderschrijf

⁴ Zie het proces-verbaal van het forensisch technisch onderzoek d.d. 27 mei 2008, p. 7 waarnaar de ACAS in zijn advies verwijst in noot 4.

uw stelling in zoverre dat het op zichzelf niet heel waarschijnlijk is dat een schutter in het algemeen terstond na het schietproces zijn (of haar) handschoenen uitdoet en wegwerpt. In deze specifieke casus kan dit gemakkelijk anders liggen. [getuige] verklaarde in 2008 dat hij op een gegeven moment heeft gehoord dat iemand riep *“au, ik ben geraakt, ik ga kapot”*.⁵ Het is mijns inziens niet onwaarschijnlijk dat de schutter de handschoenen uitgooide na het schieten om te kunnen nagaan of en zo ja waar hij verwond was. Dat een van de handschoenen bij het levenloze lichaam van [slachtoffer] is aangetroffen en de ander vlak bij de woning kan verklaard worden door de omstandigheid dat de schutter al terug rennend naar de woning de handschoenen uitdeed en wegwierp. Ik zie derhalve niet in hoe de omstandigheid dat de handschoenen klittenband bevatten het alternatieve scenario waarschijnlijker maakt.

b. De omstandigheid dat de politie zeer waarschijnlijk pas om 22.15, dat is een kwartier na het feit, op de plaats delict is gekomen.

Ik zie niet in hoe deze omstandigheid het alternatieve scenario (aanzienlijk) *waarschijnlijker* maakt. De omstandigheid dat de politie niet direct ter plaatse was, scheidt hoogstens de *mogelijkheid* dat in dat veronderstelde kwartier een derde op de plaats delict is geweest. Bovendien beschouw ik vijftien minuten als een uiterst korte tijdsperiode om het door u gepresenteerde alternatieve scenario, te faciliteren en uit te voeren. Degene die de handschoenen zou hebben neergelegd moet die handschoenen immers reeds bij zich hebben gehad, zich in de buurt van de plaats delict hebben bevonden, alsook geweten hebben dat er iemand was of zou worden neergeschoten.

c. Het feit dat “de” aluminium honkbalknuppel nooit is aangetroffen.

Ik beschouw de omstandigheid dat er geen aluminium honkbalknuppel is aangetroffen op de plaats delict als weinig relevant, nu [getuige] in 2008 zelf twijfelde over wat [slachtoffer] in zijn hand had. Deze verklaringen luiden, voor zover van belang: *“Volgens mij was het een soort aluminium honkbalknuppel. Ik kan dat niet voor de volle honderd procent zeggen”*⁶ en *“Ik zag dat hij in zijn*

⁵ Verhoor 22 februari 2008 bij de rechter-commissaris, p. 2.

⁶ Verklaring 23 februari 2008, p. 6; p. 1545 van het dossier.

*linkerhand, naar wat ik dacht, een aluminium honkbalknuppel vast had*⁷ en “[slachtoffer] had..., zoals ik eerder verklaarde, een soort van aluminium honkbalknuppel vast”⁸ en “Een langwerpige voorwerp. Ik denk aan een honkbalknuppel, maar het kan ook iets anders geweest zijn, ik kan er geen zinnig woord over zeggen. Ik was teveel met mezelf bezig. Ik weet niet hoe lang dat voorwerp was.”⁹ Hij verklaarde pas bij de rechter-commissaris: “[slachtoffer] had in zijn linkerhand een honkbalknuppel”¹⁰.

In 2013 weet [getuige] (daarentegen ineens) zeker dat [slachtoffer] een honkbalknuppel vast had, en “zeker weten niet een ijzeren staaf”. Ik wijs wat betreft de waardering van de stelligheid van [getuige]’ 2013-verklaringen naar hetgeen de ACAS daarover deskundig opmerkt.¹¹ Ik acht de omstandigheid dat er geen aluminium honkbalknuppel is aangetroffen op de plaats delict, maar wél een ijzeren staaf, méér een reden om te twifelen aan het geheugen van [getuige] in 2013 of aan zijn ‘oog voor detail’, dan een aanwijzing dat de honkbalknuppel op de plaats delict is weggenomen en vervangen door een ijzeren staaf, nog daargelaten dat ik daarvan het nut nog niet inzie.

In algemene zin merk ik op dat in het scenario dat u ingang wil doen vinden geen verklaring wordt gegeven voor overige bewijsmiddelen die belastend zijn voor [verzoeker] en waarop de rechter de veroordeling van [verzoeker] mede gebaseerd heeft. Daarnaast wijs ik op verscheidene door de CIE als betrouwbaar aangemerkte verklaringen (vastgelegd in processen-verbaal van de CIE), waarin onder meer gedetailleerd wordt gemeld dat [verzoeker] de schutter is, dat hij is geraakt in zijn arm/schouder, dat hij zich in België door een dierenarts heeft laten helpen, dat [verzoeker] zich vaker bezighoudt met rippartijen met [betrokkene 2], [betrokkene 3] en [betrokkene 6], dat zij daarbij gebruikmaken van vuurwapens, kogelvrije vesten en een bestelbus met het kenteken [AA-00-BB].

3. Een reconstructie van de schotbaan

⁷ Verklaring 23 februari 2008, p. 6; p. 1545 van het dossier.

⁸ Verklaring 25 februari 2008, p. 2; p. 1564 van het dossier.

⁹ Verklaring 11 maart 2008, p. 2; p. 1570 van het dossier.

¹⁰ Verklaring bij de rechter-commissaris, p. 2.

¹¹ Pagina 16 van het advies.

Naar aanleiding van het rapport van drs. Van de Goot van augustus 2013 rijst de vraag naar de mogelijkheid een reconstructie te gelasten op de plaats van het delict, waarin de positie van het schuurtje wordt betrokken. Hierover heeft de ACAS het volgende overwogen:

“Naar het oordeel van de Commissie is een reconstructie op de plaats delict om de volgende redenen niet noodzakelijk, ook niet in het licht van de resultaten van het onderzoek van Van de Goot. Noch in de 2008-verklaringen, noch in de 2013-verklaringen zegt [getuige] dat hij iemand op het dak van het schuurtje heeft gezien. Verder is van belang vast te stellen dat niet vaststaat en ook niet vastgesteld zal kunnen worden hoe [slachtoffer] stond toen hij geraakt werd door de kogel die hem in zijn linkerpols raakte of door de kogel die hem in zijn borst raakte en welke beweging(en) hij heeft gemaakt. Een reconstructie op de plaats delict kan daarin geen helderheid brengen. De Commissie roept in herinnering dat Van de Goot zelf meldt dat hij van enkele aannames is uitgegaan en dat bij de uitkomsten van een reconstructie enige terughoudendheid moet worden betracht. Ten overvloede merkt de Commissie op dat het scenario dat de schutter op het dak van het schuurtje stond haar om een aantal redenen niet plausibel voorkomt. [getuige] verklaart daar, zoals gezegd, niets over; niet in 2008 en evenmin in 2013. Hij schiet in de richting vanwaaruit volgens hem op [slachtoffer] is geschoten en dat is voor hem horizontaal naar rechtsvoor en niet diagonaal naar linksachter. Verder komt de vraag op hoe de schutter zo snel op het dak van het schuurtje heeft kunnen komen (de ‘rippers’ zullen immers verrast zijn geweest door de komst van [slachtoffer] en [getuige]; op het schuurtje was niets wat de interesse van ‘rippers’ gehad zou kunnen hebben; er is geen ladder of trap aangetroffen om op het schuurtje, dat ruim 2 meter hoog is, te klimmen en het lijkt, afgaande op de foto’s, niet heel gemakkelijk het schuurtje snel en ongemerkt op te klimmen). Verder wijst de Commissie er op dat de politie op het dak van het schuurtje heeft gekeken en daar niets relevants heeft aangetroffen. (...) De reconstructie maakt derhalve niet aannemelijk dat de schutter die het dodelijke schot heeft gelost, zich op het dak van het schuurtje heeft bevonden.”

Aan dit oordeel van de ACAS voeg ik het volgende toe.

a. [getuige] verklaarde in 2008 dat hij “*twee knallen kort achter elkaar*” hoorde en dat hij tegelijkertijd “*twee lichtflitsen op borsthoogte*” zag. Bovendien verklaarde [getuige] in 2008 dat hij twee lichtflitsen zag uit de richting waaruit hij de schoten hoorde. Ook de getuige [betrokkene 7], die zich op dat moment in een woonhuis bevond dat gelegen is schuin achter de plaats delict, verklaarde dat “*de schoten elkaar snel opvolgden*”¹². Zijn moeder [betrokkene 8] verklaarde dat “*de knallen elkaar opvolgden met tussenpozen van zeg maar een seconde*”.¹³ Gelet op die verklaringen lijkt het mij meer waarschijnlijk dat de schoten door één schutter zijn gelost, en bovendien op borsthoogte / vanuit de bosjes. Dat [getuige] in 2013 verklaarde dat hij “*vanuit de bosjes rechts van [slachtoffer] een vuurmond*” zag en dat hij “*twee schoten heeft gehoord waarvan 1 schot in ieder geval uit de bosjes kwam*”, maakt dat niet anders.

b. Wat betreft het scenario dat vanaf het schuurtje is geschoten merk ik voorts het volgende op. Aan de rechterzijde van het lichaam van [slachtoffer] is een huls en een patroonhouder aangetroffen. De huls was van het kaliber 9 mm Parabellum. Deze patroonhouder is bestemd voor patronen van het kaliber 9 mm Parabellum. Het eerste patroon in de houder, van het kaliber 9 mm, was voorzien van de bodemstempel S&B 9 mm Luger. De bij sectie in het lichaam van [slachtoffer] aangetroffen kogel is zeer waarschijnlijk van het kaliber 9 mm Parabellum.¹⁴ Dit alles maakt het onwaarschijnlijk dat [slachtoffer] niet van dichtbij, rechts van hem is beschoten, maar van linksboven, vanaf het schuurtje. De schutter moet het (vermoedelijk benutte) magazijn dan immers naar [slachtoffer] hebben gegooid.

c. Daar komt bij dat op het schuurtje en aan de linkerzijde van de tuin geen hulzen zijn aangetroffen. Op een afstand van ongeveer 4,10 m vanaf de poort en een afstand van ongeveer 0,60 m rechts van de rechterrand van het tuinpad lag een huls van het kaliber 9 x 19 mm en de bodemstempel vermeldde: “9 mm S&B Luger”.¹⁵ Deze vindplaats past goed in het scenario

¹² Verhoor 12 januari 2008, PL2233/08-005825.

¹³ Verhoor 12 januari 2008, PL2233/08-005825.

¹⁴ Bewijsconstructie hof, p. 5 arrest, onder 5.

¹⁵ Bewijsconstructie hof, p. 6 arrest, onder 5.

dat [slachtoffer] – in ieder geval eenmaal - vanuit de bosjes (voor hem rechts naast het tuinpad) is beschoten.

d. In zowel 2008 als in 2013 verklaarde [getuige] dat [slachtoffer] vlak voordat hij werd doodgeschoten zijn (linker- respectievelijk rechter)hand met daarin de honkbalknuppel (een stukje respectievelijk een stuk) omhoog richtte. In 2013 verklaarde [getuige] dat [slachtoffer] zich rechttop richtte *“alsof hij wilde uithalen”*. In 2008 verklaarde [getuige] dat [slachtoffer] op dat moment *“Jij?”* zei. Daaruit leid ik af dat [slachtoffer] hoe dan ook iemand moet hebben gezien, zeer waarschijnlijk in zijn nabijheid. Een en ander strookt minder goed met een scenario waarin de schutter zich op het schuurtje bevond. ‘Uithalen’ met een honkbalknuppel/ijzeren staaf heeft dan immers, gelet op het hoogteverschil tussen [slachtoffer] en een schutter op het schuurtje, geen zin. Bovendien heeft [slachtoffer] zeer waarschijnlijk geen schutter gezien op het schuurtje, nu hij volgens [getuige] in 2008 afgelegde verklaringen enigszins naar rechts draaide alvorens hij beschoten werd.

e. Blijkens de zich in het dossier bevindende politietekening is [slachtoffer] ook zo, met zijn hoofd richting het perk, aangetroffen, terwijl het schuurtje zich links van hem bevond. [getuige] verklaarde in 2013 bovendien: *“In mijn belevenis lag het lichaam meer horizontaal dan op de politietekening is weergegeven”*.¹⁶ Daarbij wordt verwezen naar een bijlage. In die bijlage is de positie van [slachtoffer] met pen op de politietekening aangepast, en wel zo dat [slachtoffer] met zijn hoofd in het perk ligt, dat wil dus zeggen nog meer weggedraaid van de schuur. Uit de verklaringen van [getuige] volgt voorts dat [slachtoffer] op zijn buik lag.¹⁷ Uit de positie waarin [slachtoffer] is aangetroffen lijkt te kunnen worden afgeleid dat het dodelijke schot niet kan zijn gelost vanaf het schuurtje links van [slachtoffer].

f. Gelet op de hiervoor weergegeven verklaringen meen ik bovendien dat de omstandigheid dat [slachtoffer] zich oprichtte niet uitsluit dat hij in een gebogen houding / valbeweging is beschoten. Het is immers zeer wel mogelijk dat [slachtoffer] zich oprichtte om uit te halen met zijn

¹⁶ Verhoor 25 oktober 2013 bij Knoops' advocaten, [getuige] antwoord op vraag 3.

¹⁷ Onder meer verhoor 27 augustus 2013, onder nr. 6: *“[slachtoffer] lag met zijn gezicht naar de grond en zijn armen naar voren langs zijn lichaam gespreid.”*

honkbalknuppel c.q. ijzeren staaf en dat daarna ook inderdaad heeft gedaan, waardoor hij na voltooiing van die beweging een voorovergebogen houding kan hebben aangenomen en in die beweging is beschoten. De schotbaan zoals redelijk goed kenbaar op foto nr. 15 van de sectie, is m.i. niet onverenigbaar met een dergelijke (enigszins voorovergebogen) positie.¹⁸

g. [getuige] verklaarde in 2008: *“Op dat moment hoorde ik twee knallen kort achter elkaar. Tegelijkertijd zag ik twee lichtflitsen vanuit de richting waar [slachtoffer] heen keek.”* In zijn 2013-verklaringen deelde hij mede dat hij één vuurmond vanuit de bosjes heeft gezien. In beide gevallen heeft hij dus op het moment dat geschoten werd *niet* naar [slachtoffer] gekeken. Hem kan daardoor de waarneming van een voorovergebogen positie van [slachtoffer] zijn ontgaan.

h. Van de Goot schrijft in zijn rapport inzake de schotbaanreconstructie:

“Indien sprake zou zijn van een vallende beweging naar voren zou de schotbaan reëel kunnen worden. Het slachtoffer zou dan echter na oplopen hiervan vrijwel zeker met het gelaat de grond hebben moeten raken. Uit het sectie rapport komt niet naar voren dat een dergelijk contact met de grond heeft plaatsgevonden. Afwezigheid van dergelijk letsel is opmerkelijk maar sluit een voorwaartse val niet met zekerheid uit.”¹⁹

Deze beschouwing is niet begrijpelijk. [slachtoffer] is – gelet op de houding waarin hij is aangetroffen, namelijk liggend op zijn buik met zijn armen gespreid, enigszins naar voren - toch *hoe dan ook* naar voren en op zijn gelaat gevallen, of hij nu werd beschoten terwijl hij nog rechtop stond of toen hij al vallende was, c.q. gebogen stond. Enig onderscheidend vermogen heeft de afwezigheid van dit letsel niet.

i. Gelet op het voorgaande en in aanmerking genomen hetgeen de ACAS daaromtrent opmerkt, acht ik uw veronderstelling dat [slachtoffer] in een rechtopstaande houding is beschoten beslist niet waarschijnlijker dan

¹⁸ Terzijde merk ik op dat op foto 26 van de sectie leesbaar is dat [slachtoffer] een lengte had van 1,81 m. Het uitgangspunt van het verzoekschrift (1,85 m) is mogelijk niet geheel nauwkeurig.

¹⁹ Pagina 10 van het rapport.

de veronderstelling dat hij in een valbeweging of een gebogen positie is beschoten. Uw veronderstelling dat hij vanaf het schuurtje is beschoten acht ik voorts aanzienlijk minder waarschijnlijk dan de veronderstelling dat hij vanaf de grond is beschoten.

j. Ten slotte, u wijst op p. 6 van uw reactie op het advies van de ACAS dat [slachtoffer] niet voorbij het schuurtje in elkaar gezakt is, zoals de ACAS overwoog in haar advies. De foto's tonen aan dat de bovenste helft van het lichaam van [slachtoffer] voorbij het schuurtje ligt en de onderste helft naast het schuurtje. Dat gegeven brengt echter geen wijziging in mijn oordeel. Uw opmerkingen in de brief van 4 november 2014 leiden niet tot andere invalshoeken. Ik acht een reconstructie dan ook nog steeds niet zinvol en daarmee niet noodzakelijk.

4. Schotrestenonderzoek

U citeert op p. 8 van uw brief in dit verband twee conclusies die te vinden zijn op p. 17 van het rapport van dr. Moynehan. U schrijft:

“Een deel van de schotresten [aanwezig op de linkerhandschoen, zo begrijp ik] kan dus mogelijk aan het schietincident worden toegeschreven, een ander deel hoogstwaarschijnlijk niet. Waarom overheersen de kenmerken van de schotresten van dit schietincident niet, terwijl deze kenmerken juist wel voorkomen op de handen van het slachtoffer?”

Ik meen dat u geen recht doet aan het rapport van dr. Moynehan. Hij schrijft op p. 16:

“Much of the GSR on the gloves was indistinguishable from the GSR in the three spent cartridges examined and discussed in Section 6.1, containing lead, barium, antimony and tin. This GSR could therefore have originated from such cartridges, or any others that produced similar GSR (similar GSR is frequently seen in casework at this Laboratory).

Some of the GSR on the gloves contained lead, barium and antimony. Particles containing these three elements were not found in

significant amounts in the three spent cartridges examined and discussed in Section 6.1. In my opinion it is therefore unlikely that these cartridges were the source of the particles containing lead, barium and antimony. The particles may have originated from one of the other cartridge cases, or may have been unrelated to this particular incident.”

Ik lees in dit citaat dat een groot deel - “much” - van de schotrestdeeltjes op de handschoenen niet te onderscheiden is van de schotrestdeeltjes van de drie onderzochte hulzen. Een deel - “some” - verschilt. De deeltjes die niet overeenkomen zijn *mogelijk* - en dus niet “*hoogstwaarschijnlijk*” zoals de raadslieden schrijven - afkomstig van een andere bron (niet onderzochte huls/hulzen, of helemaal niet gerelateerd aan dit schietincident). Daar komt bij dat noch het resultaat van het schotrestenonderzoek van het NFI, noch dat van dr. Moynehan een relatie kan aantonen tussen de schotrestdeeltjes en het schietincident in de tuin van de [a-straat]. Het resultaat kan uitsluitend een relatie laten zien tussen de deeltjes en een schietincident. Ik zie in het rapport van dr. Moynehan geen ondersteuning van het alternatieve scenario.

5. Onderzoek aan sporen

a. DNA-onderzoek aan de metalen pijp

De ACAS heeft mij in overweging gegeven bij de politie na te gaan of de ijzeren pijp die in de tuin van de woning [a-straat 1] in beslag is genomen nog aanwezig is en of het mogelijk is daaraan DNA-onderzoek te doen. De aanwezigheid van DNA-materiaal van [slachtoffer] op de pijp zou volgens de ACAS een sterke aanwijzing zijn dat hij dit voorwerp en niet een honkbalknuppel bij zich had. Dat laatste is ook naar mijn inzicht juist, maar ik meen dat het niet zinvol is om dit onderzoek te verrichten omdat het resultaat ervan het alternatieve scenario in ieder geval niet zal kunnen ontkrachten noch significant versterken.

b. Onderzoek aan de handschoenen naar de aanwezigheid van hennep

Ik heb mij voorts afgevraagd of onderzocht is of er resten van hennepplanten zijn aangetroffen op de handschoenen. Een bevestigend antwoord behoeft echter geen aanwijzing te zijn dat de handschoenen op de plaats delict zijn gebruikt. Het is immers mogelijk dat de drager van de handschoenen hiermee al eerder in contact is geweest met hennepplanten. Een dergelijk onderzoek acht ik derhalve evenmin zinvol.

c. *DNA-onderzoek aan de rechter handschoen*

In uw verzoekschrift (p. 37) schrijft u:

“Is het mogelijk het DNA-mengprofiel dat afkomstig is van de rechterhandschoen, welke op de plaats delict is gevonden, nader te onderzoeken, met name nu dit wijst op de aanwezigheid van DNA van meer dan één persoon? Hoewel het resultaat door het NFI kwalitatief niet goed genoeg is bevonden om het te gebruiken voor vergelijkend DNA-onderzoek, duidt het gegeven dat er een DNA-mengprofiel is gevonden op de aanwezigheid van DNA van meer dan één persoon in deze bemonstering van de rechterhandschoen. Deze constatering is daarmee in tegenspraak met de stelling dat in de handschoen alleen DNA van verzoeker zou zijn aangetroffen. Nader onderzoek van deze bemonstering en eventueel de handschoen zelf, met meer gevoelige DNA-technieken, zou wellicht wel een DNA-mengprofiel kunnen opleveren dat geschikt is voor vergelijkend onderzoeken en zo meer informatie kan geven over het aantal en identiteit van de donor(en) van het celmateriaal in de handschoen.”

De ACAS heeft hierover geadviseerd:

“Naar het oordeel van de Commissie is nader onderzoek hiernaar niet noodzakelijk. Ook als het nadere onderzoek zou leiden tot de vaststelling van een of meer profielen dat/die niet matchen met het DNA-profiel van [verzoeker], dan doet dat niet af aan het feit dat in de linkerhandschoen wél DNA-materiaal van verzoeker is gevonden.”

Aan dit oordeel van de ACAS voeg ik het volgende toe.

(i). Op p. 36 van uw verzoekschrift betoogt u dat het in de rechterhandschoen aangetroffen DNA-mengprofiel in het licht van de schotbaanreconstructie een belangrijk nieuw gegeven vormt, omdat dit DNA-mengprofiel versterkt dat de schutter een ander persoon is dan verzoeker. Ik volg deze redenering niet. Als er uit celmateriaal in de rechterhandschoen wél een profiel vastgesteld zou kunnen worden dat overeenstemt met het DNA-profiel van [verzoeker], dan zegt dat slechts dat [verzoeker] ook die handschoen kan hebben gedragen. Daarmee is niet meer of minder waarschijnlijk geworden dat de handschoenen na het schieten op de plaats delict door een derde zijn achtergelaten. Als er in de rechterhandschoen géén eenduidig DNA-profiel vastgesteld zou kunnen worden dat overeenstemt met het DNA-profiel van [verzoeker], dan betekent dat slechts dat hetzij [verzoeker] die handschoen niet heeft gedragen, hetzij dat hij die wel heeft gedragen maar dat hij daarin onvoldoende DNA-houdend celmateriaal heeft achtergelaten om een eenduidig DNA-profiel te genereren tegen de achtergrond van de aanwezigheid van celmateriaal van derden.

(ii). Uit [getuige]' verklaring dat er vanuit de woning op hem is geschoten²⁰ en uit de omstandigheid dat op het terras en in de woning hulzen zijn aangetroffen²¹ volgt dat ook ter hoogte van de achterdeur, waar de rechterhandschoen is aangetroffen, is geschoten. Het is daarom niet uit te sluiten dat een mededader van [verzoeker] de rechterhandschoen heeft aangehad en vanaf die plek heeft geschoten. Er zijn immers ook schotrestdeeltjes op de rechterhandschoen aangetroffen. Het voorgaande doet er – om met de ACAS te spreken – echter niet aan af dat in de linkerhandschoen slechts één DNA-profiel is aangetroffen dat bovendien overeenkomt met het DNA-profiel van [verzoeker].

(iii). U voert op p. 36 voorts aan dat [verzoeker] rechtshandig is en derhalve nooit met zijn linkerhand een wapen zou afvuren. De omstandigheid dat naast [slachtoffer] alleen een linkerhandschoen is aangetroffen betekent echter niet dat [verzoeker] het wapen tijdens het schieten in zijn linkerhand moet hebben gehouden. Hij kan heel goed met rechts hebben geschoten en beide handen aan het wapen hebben gehouden, waardoor er (ook) op de linkerhandschoen schotrestdeeltjes terecht zijn gekomen.

²⁰ Verhoor 22 februari 2008 bij de rechter-commissaris, p. 2.

²¹ Zie bewijsconstructie hof, p. 10 arrest, onder 16.

d. *Haaronderzoek en mitochondriaal-DNA-onderzoek aan de linker handschoen*

Over dit onderwerp bevat uw verzoekschrift het volgende:

“In het NFI rapport van 11 april 2008 is te lezen dat er op de linkerhandschoen (DKA543) op haren gelijkende sporen zijn aangetroffen. Onderzoek door het NFI van 2 september 2009 geeft aan dat een hoofdhaar en een deel van een hoofdhaar zijn aangetroffen die afwijken van het hoofdhaar van het slachtoffer. Het haardeel wordt omschreven als kleurloos. Indien deze haren niet zouden passen binnen het palet van verzoeker, of als het mitochondriaal-DNA van deze haren niet zouden matchen met het mitochondriaal-DNA van verzoeker zou dat kunnen wijzen op het in contact zijn van de linkerhandschoen met een derde persoon. Dit onderzoek is niet door het NFI, voor zover de verdediging weet, uitgevoerd. In hoeverre is nader onderzoek mogelijk naar de veiliggestelde haren?”

Ik onderschrijf ten volle het volgende oordeel van de ACAS:

“Naar het oordeel van de Commissie is onderzoek hiernaar niet noodzakelijk. Ook als het onderzoek zou leiden tot de vaststelling dat de haren niet passen in het haarpalet van verzoeker, dan nog laat dat onverlet dat in de linkerhandschoen DNA-materiaal van verzoeker is gevonden.”

e. *Onderzoek aan de zwarte rugzak*

Over dit onderwerp bevat uw verzoekschrift het volgende:

“Op de aangetroffen zwarte rugzak is een DNA mengprofiel verkregen met daarin DNA kenmerken van minimaal drie personen. Vanwege de grote hoeveelheid DNA kenmerken in dit DNA-mengprofiel en de onvoldoende reproduceerbaarheid van een aantal van deze DNA-kenmerken is dit DNA-mengprofiel niet gebruikt voor een vergelijkend

DNA-onderzoek. In hoeverre is het mogelijk om dit onderzoek alsnog uit te voeren? (NFI rapport van 1 juli 2008)”

Ook hieromtrent onderschrijf ik het volgende oordeel van de ACAS:

“Naar het oordeel van de Commissie is nader onderzoek hiernaar niet noodzakelijk. Ook als het nadere onderzoek zou leiden tot de vaststelling van een of meer profielen dat/die niet matchen met het DNA-profiel van [verzoeker], dan doet dat niet af aan de omstandigheid dat in de linkerhandschoen wel DNA-materiaal van verzoeker is gevonden.”

f. Onderzoek naar de schootsafstand

Over dit onderwerp bevat het verzoekschrift het volgende:

“Nader onderzoek naar de schootafstand. Het hof overwoog destijds: “Bovendien verdraagt dit (schutter op de schuur; opmerking GJK) zich niet met de vastgestelde schootafstand van het schot door de pols van het slachtoffer (25 - 150 centimeter).” In hoeverre is de schootsafstand (zo nauwkeurig) te berekenen aan de hand van de verwondingen aan het slachtoffer?”

Ook hieromtrent onderschrijf ik het volgende oordeel van de ACAS:

“Naar het oordeel van de Commissie is nader onderzoek niet noodzakelijk. Uit de 2013-verklaringen van [getuige] volgt naar het oordeel van de Commissie niet dat moet worden aangenomen dat degene die het dodelijke schot heeft gelost op een andere plek stond dan waarvan het Hof is uitgegaan.”

Conclusie

Evenals de ACAS heb ik in uw verzoek geen aanknopingspunten gevonden voor een zinvol onderzoek naar het bestaan van gronden voor herziening van de veroordeling.

6. Uw reactie bij brief van 4 november 2014

Hieronder ga ik meer specifiek in op uw brief van 4 november 2014, voor zover ik dat hierboven niet reeds heb gedaan.

a. *Getuige [betrokkene 9]*

Op p. 3 van de brief van 4 november 2014 vraagt u aandacht voor het gegeven dat [betrokkene 9] op 9 januari 2008 vlakbij de plaats delict was, maar zich niet heeft gemeld bij [slachtoffer] of [getuige], en na afloop niet de politie ingeschakeld heeft.

Ik merk hierover het volgende op. [betrokkene 9] was de eigenaar van de woning [a-straat 1]. Hij is in het onderzoek als verdachte verhoord. Hij is op de avond van de 9^e januari 2008 gebeld door [slachtoffer] met het bericht dat er werd ingebroken in de woning [a-straat 1]. [betrokkene 9] is toen naar de [a-straat] gereden. In de buurt van de woning heeft hij de lichten van zijn auto gedoofd en is hij langzamer gaan rijden. Toen hij vlakbij de woning was hoorde hij schoten. Hij is vervolgens meteen doorgereden en heeft zijn vader gebeld. De vader van [betrokkene 9] is met twee anderen daarna naar de [a-straat] gegaan. Daar was op dat moment al politie aanwezig. De vader en de twee anderen zijn ook verhoord en verklaarden in dezelfde lijn. Naar mijn oordeel kan in het gedrag van [betrokkene 9] geen ondersteuning gevonden worden voor een bepaald scenario.

b. *Getuigen over auto's in de aanwezigheid van de plaats van het delict*

In bijlage 4 van uw reactie zijn enkele verklaringen opgenomen van getuigen die mededelingen doen over auto's die hen zijn opgevallen in de buurt van de plaats delict. U haalt die verklaringen – waarvan u overigens een nogal vrije weergave geeft – aan ter onderbouwing van het scenario dat de handschoenen opzettelijk is achtergelaten om [verzoeker] valselijk te belasten. Ik zie ook van deze verklaringen niet in wat zij van doen hebben met verschillen tussen de 2008- en 2013-verklaringen van [getuige]. Een ondersteuning voor het alternatieve scenario zie ik hierin evenmin.

c. *Getuige [betrokkene 10]*

Verder merk ik op dat bij het laatste gedachtestreepje op p. 3 van uw reactie staat vermeld dat een buurtbewoner heeft verklaard dat hij in de tuin

van de woning [a-straat 1] is geweest en aan het lichaam van het slachtoffer heeft gevoeld. Dat is niet juist. De desbetreffende getuige, [betrokkene 10], zegt juist dat hij *niet* heeft gevoeld aan het lichaam. Op p. 4 van zijn verklaring zegt hij: *“Ik ... heb op dat moment ook besloten om niet in zijn nek te gaan voelen naar een hartslag.”*

d. *Getuige [betrokkene 11]*

In uw reactie van 4 november 2014 introduceert u de verklaring van een nieuwe getuige (bijlage 6). Het gaat om de verklaring van [betrokkene 11]. Hij heeft een briefje geschreven met de volgende inhoud:

“29-mei-2014

Ik [betrokkene 11] en heb het volgende te vertellen. Ik heb [getuige] ontmoet in het half open kamp in Maashegge. Dit is geweest rond medio 2009/2010 Ik had regelmatig contact in Maashegge met [getuige]. Hij vertelde op een gegeven moment waar hij voor vast zat en dat er volgens hem een hoop niet aan de zaak klopte en de verkeerde persoon vast zat voor de moord op [slachtoffer]. Ook zei hij zich gemanipuleerd te voelen door de politie en dat hij zich een bepaalde kant opgestuurd voelde. Daarnaast vroeg hij of ik de familie [van verzoeker] kon en eventueel contact kon leggen.

Naar waarheid te hebben verklaard”

Op de bijlage staat een stempel: *“Ingekomen op 15 juli 2014”*. Ik veronderstel dat die stempel op uw kantoor is gezet na ontvangst van het briefje. Ik zet vraagtekens bij de inhoud van het briefje. Het roept voor de hand liggende vragen op als: Op wiens initiatief heeft [betrokkene 11] deze verklaring geschreven? Waarom heeft hij dat pas op 29 mei 2014 gedaan? Waarom zou [betrokkene 11] contact moeten leggen met de familie [van verzoeker]? Kunnen deze uitlatingen van [getuige] wellicht verklaard worden door zijn angst voor [verzoeker]?

De verklaring is erg summier en in algemene termen gesteld. U vraagt niet [betrokkene 11] te horen naar aanleiding van deze verklaring. Ik zie geen reden om [betrokkene 11] te horen.

e. *Nader onderzoek aan een sigarettenpeuk*

Gevraagd wordt nader onderzoek te doen naar een sigarettenpeuk.

Dat de peuk delict-gerelateerd is, staat niet vast. Als de peuk inderdaad nog brandde toen de politie ter plaatste was, dan is zeker niet uitgesloten dat de peuk is achtergelaten door, bijvoorbeeld, een buurtbewoner. Gesteld dat op de peuk het DNA-profiel van een ander dan [verzoeker] wordt aangetroffen, doet dat geen afbreuk aan de feiten en omstandigheden die belastend zijn voor [verzoeker]. Naar mijn oordeel is nader onderzoek aan de peuk, voor zover dat inderdaad niet is uitgevoerd, niet noodzakelijk.

Conclusie

Uw reactie brengt mij niet tot andere invalshoeken of gezichtspunten dan verwoord in het advies van de ACAS van mei 2014.

Ik deel u dan ook hierbij mede dat ik aan uw verzoeken geen gevolg zal geven en dat ik dus niet het door u verzochte nadere onderzoek naar het bestaan van gronden voor de herziening van de veroordeling van [verzoeker] zal (doen) verrichten. Ik zie in de grondslag van uw verzoeken onvoldoende aanwijzingen dat er mogelijkwijze sprake is van een grond tot herziening. Dat het resultaat van de door u verzochte onderzoeken het bestaan van een novum zal kunnen onderbouwen, acht ik (thans) namelijk zeer onwaarschijnlijk.

Deze beslissing, alsmede het advies van de ACAS, zal in geanonimiseerde vorm worden gepubliceerd op de website www.rechtspraak.nl.

Hoogachtend,

D.J.C. Aben,
advocaat-generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden